Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Gemeenteraad
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Datum 22 juli 2019
Behandeld door

Onderwerp Stand van zaken AEB

Geachte leden van de raad,

In deze brief informeert het college u over de laatste stand van zaken en ondernomen acties met betrekking tot de situatie bij Afval Energiebedrijf Amsterdam Holding N.V. (AEB). AEB is een zelfstandig bedrijf dat onder andere het Amsterdamse afval verwerkt, warmte levert aan Westpoort Warmte voor 35.000 woningen en het zuiveringsslib verwerkt voor het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV). Voor het college staat de continuïteit van de publieke dienstverlening voorop. Tegelijkertijd moet het college de belangen van Amsterdam als aandeelhouder van AEB niet uit het oog verliezen.

Ontwikkelingen AEB
Op 23 februari 2018 heeft het college de raad geïnformeerd dat AEB per 5 februari 2018 onder verscherpt toezicht is gesteld door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied ("Omgevingsdienst"), die toeziet op de veiligheid in en om de fabriek. De Omgevingsdienst maakte zich zorgen over de veiligheidssituatie bij AEB en zag een verhoogd risico op een incident na een aantal branden op het terrein van AEB. De Omgevingsdienst gaf als mogelijke oorzaken het ontbreken van een goed onderhoudsregime en het niet beschikken over de benodigde technische kennis in het bedrijf. De kwaliteit van het onderzoek naar de oorzaken van de ongewone incidenten, zoals de branden, en het treffen van maatregelen om herhaling te voorkomen beoordeelde de Omgevingsdienst als onvoldoende. Sindsdien staat AEB onder dat verscherpt toezicht en werkt AEB aan maatregelen die de Omgevingsdienst heeft opgelegd. De Omgevingsdienst houdt toezicht op de uitvoering. Ook is sinds die tijd AEB vaker en intensiever door de Omgevingsdienst en de handhavingspartners, Brandweer, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Rijkswaterstaat gecontroleerd.

Op 5 december 2018 heeft het college u geïnformeerd over de tegenvallende prestaties van AEB Holding N.V. Voorzien werd dat AEB over 2018 geen dividend zou uitkeren en dat ook 2019 een financieel tegenvallend jaar zou worden. AEB gaf aan dat de belangrijkste oorzaken hiervan waren het tegenvallend functioneren van de scheidingsinstallatie, de kosten van het wegwerken van achterstallig onderhoud en het versterken van de organisatie.

Naar aanleiding van de tegenvallende financiële prestaties van AEB is de gemeente in gesprek gegaan met het bestuur en Raad van Commissarissen (RvC) van AEB. De gemeente verzocht AEB dringend de problematiek, risico's en onzekerheden inzichtelijk te maken. Tevens verzocht de gemeente AEB om oplossingsrichtingen nader uit te werken in meetbare en tijdgebonden doelen en om de gemeente hierover regelmatig te informeren. Op 15 mei 2019 bent u vertrouwelijk door het college geïnformeerd over de ontwikkelingen met betrekking tot AEB.

Het college is op maandag 24 juni door AEB geïnformeerd dat het bedrijf op dat moment geen grip meer heeft op de veiligheid in de fabriek. AEB gaf aan daarom per direct maatregelen te hebben genomen, zoals het terugbrengen van de belasting van de ovens. Verder gaf AEB aan te werken aan maatregelen om de veiligheid structureel te borgen. Het college heeft kort daarna een crisisteam ingesteld om de publieke diensten te borgen.

Voor de gemeente Amsterdam heeft de veiligheid van bewoners en iedereen die in Amsterdam werkt of verblijft de hoogste prioriteit. Het college heeft daarom de Omgevingsdienst – als toezichthoudende instantie – direct geïnformeerd. Ook heeft het college de Omgevingsdienst verzocht te inventariseren wat er op korte termijn nodig is om de meest acute problemen op te lossen. Ook is de provincie Noord-Holland, als opdrachtgever van de Omgevingsdienst in dezen, op de hoogte gesteld.

Voor de gemeente, als klant van AEB, is het van zeer groot belang dat deze publieke diensten, zonder verstoring voor bewoners, voortgezet kunnen worden en daarom werkt de gemeente aan plannen voor de korte en lange termijn. Voor wat betreft de kort termijn heeft het college hierover de afgelopen weken intensief overleg gevoerd met AEB en het consortium van banken dat in 2017 een lening aan AEB heeft verstrekt. De gemeente laat zich hierin bijstaan door externe adviseurs.

Voor de korte en lange termijn werkt Amsterdam samen met AEB (de directie, Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen), de Omgevingsdienst, de Provincie Noord-Holland en andere stakeholders om de continuïteit van de publieke diensten van AEB te borgen, zoals de verwerking van het Amsterdamse afval en de warmtelevering aan Westpoort Warmte voor 35.000 woningen.

Het college realiseert zich dat AEB een grote werkgever is en begrijpt dat er zorgen leven onder de werknemers.

Steun onder voorwaarden

De afgelopen periode is intensief onderhandeld tussen AEB, de banken en de gemeente Amsterdam over het verlenen van steun en onder welke voorwaarden. Het college, in haar rol als aandeelhouder, en de banken hebben samen € 16 miljoen steun aan AEB toegezegd op 22 juli jl. voor de korte termijn, onder voorwaarden. De toegezegde steun door het college bedraagt een garantstelling van € 6 miljoen euro. Dit bedrag is achtergesteld ten opzichte van de bijdrage van de banken en komt bovenop de bestaande achtergestelde lening van € 108 miljoen. Het bankenconsortium, bestaande uit Bank Nederlandse Gemeenten, ING, ABN AMRO en Deutsche Bank, verleent AEB € 10 miljoen steun, waarvoor additionele zekerheden zijn gesteld.

Aan het besluit tot het verlenen van steun zijn door het college een aantal voorwaarden gesteld, welke door AEB zijn geaccepteerd. Deze voorwaarden zijn:

- Per 22 juli 2019 is een herstructureringsmanager ("CRO", Chief Restructuring Officer) aangesteld bij AEB. Onder leiding van deze CRO zullen de komende weken opties voor de financiële en operationele toekomst van AEB worden uitgewerkt en afgestemd met de banken en aandeelhouder.
- Ter versterking van de huidige RvC worden twee nieuwe commissarissen aangesteld. De gemeente heeft hiertoe twee geschikte kandidaten aangedragen. Omdat de huidige RvC uit vier leden bestaat en er volgens de statuten maximaal vijf commissarissen zitting kunnen hebben in de RvC, zal een van de zittende commissarissen aftreden. Anticiperend zijn de twee nieuw te benoemen commissarissen als aankomend commissarissen per 22 juli 2019 aan de RvC toegevoegd.
- De herstructureringsmanager en de aankomend leden van de RvC krijgen toegang tot alle beschikbare informatie die AEB heeft, waaronder het concept accountantsrapport over 2018. De aankomend commissarissen mogen deze informatie met de gemeente Amsterdam delen.
- AEB neemt verantwoordelijkheid en werkt aan een plan B om de continuïteit van de publieke diensten te kunnen waarborgen, indien om wat voor reden dan ook (bijvoorbeeld de veiligheid), de continuïteit van de huidige, afgeschaalde operatie van AEB in het geding is.

Ook heeft het college - als klant van AEB en met het oog op de continuïteit van de levering van de publieke diensten (afvalverwerking en warmtelevering) besloten zich coulant op te stellen als debiteur. In dat kader is op 18 juli jl. € 3,2 miljoen overgemaakt voor de afvalverwerking in juni. Daarmee heeft deze betaling twee weken eerder plaatsgevonden dan gebruikelijk het geval zou zijn geweest. Daarnaast is het college bereid de betaling voor de afvalverbranding in juli versneld beschikbaar te stellen. Dit gaat om een bedrag van nogmaals € 3 miljoen.

Het college vertrouwt erop dat met deze ondernomen acties de publieke dienstverlening, zoals afvalverwerkingen en warmtelevering, vooralsnog zonder verstoring voor bewoners doorgaat. Daarnaast worden hiermee belangrijke stappen richting herstructurering van AEB gezet voor de continuering van de publieke dienstverlening op de lange termijn. Het college zal u de komende periode zo snel mogelijk informeren indien daar aanleiding toe is.

Ten slotte informeren wij u dat het college opdracht heeft gegeven tot het instellen van een onderzoekscommissie naar de achtergronden en oorzaken van de ontstane situatie van AEB. De gemeente werkt een voorstel uit voor een onderzoeksopdracht en aan welke externe deskundigen deze opdracht gegeven kan worden. De gemeenteraad wordt in de eerste raadsvergadering na het reces in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen te uiten bij het voorstel.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

Femke Halsema
Burgemeester

Peter Teesink
Gemeentesecretaris